

แนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

Proactive Management Approach for Flood Protection in Sankhamphang Local Administrative
Organization, Chiangmai province

นายขวัญชัย บุตรป้อ¹

Kounchai Bootpor¹

บทคัดย่อ

บทความนี้เสนอผลการศึกษาแนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ตามแบบสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวคำถามที่กำหนดไว้ ที่ใช้ประชากรในการศึกษาคั้งนี้มีทั้งหมด 37 คนประกอบด้วยผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้อำนวยการกองช่าง ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วม และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากอำเภอสันกำแพง เพื่อหาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง

ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุของการเกิดน้ำท่วมได้แก่ ถ้าน้ำมีความตื้นเขิน การขาดฝายชะลอน้ำ การรูก ล้ำลำนน้ำ การกีดขวางทางน้ำ ด้านสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม และเกิดจากปริมาณฝนที่ตกมากกว่าปกติ แนวทางการแก้ไขปัญหาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่างๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเวลาที่เกิดสาธารณภัย รวมถึงการขอประมาณโครงการเกินศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐาน ทั้งนี้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการวางแผน และเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการน้ำได้แก่ ขุดลอกลำน้ำเพื่อการระบายน้ำที่ดี ก่อสร้างพนังกั้นน้ำ และสร้างฝายกั้นลำน้ำ เพื่อชะลอ ความรุนแรงของกระแสน้ำ รวมถึงควรเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ โครงสร้างขององค์กร บุคลากรงบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และที่สำคัญควรใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนและท้องถิ่นในการป้องกันแก้ไขปัญหา ร่วมกัน

ABSTRACT

The objective of this research was to study the Proactive Management Approach for Flood Protection in Sankhamphang Local Administrative Organization, Chiangmai province. The data collection and the analysis of the data came from an in-depth interviewing on 37 people, which was composed of president of the Local Administrative Organization Chief Administrator of Local Administrative Organization

¹ องค์กรบริหารส่วนตำบลแช่ช้าง เลขที่ 55 หมู่ที่ 2 ตำบลแช่ช้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

¹ Chaechang Subdistrict Administration Organization

stack technician boss People who have been affected by flooding and te relevant authorities of Sankamphaeng district to solve the problem of flooding in the area of Sankhamphang district, Chiangmai province.

According to the qualitative study, it was found the causes of flooding from the river was shallow, lack of check dams ,water intrusion, the water barrier , the terrain is plain and the amount of rainfall than normal. It was found the solutions that the local officials of the Sankhamphang Local Administrative Organization cooperated with the neighboring units when flooding occurred in the area. The local administrators paid much attention on the planning and the management of water, for example, digging the water bed and cleaning the sewage canals, constructing dykes and water walls to protect floods and the torrent flow of flood. The aim was to increase efficiency for all units including the organization structure, the personnel, budget, place and materials as well as tools and equipment to be ready for the operations. The most important thing was to convince people in the area to cooperate and to help protection of the problem.

Keywords: Proactive Management Approach

E-mail address: kounchai77@hotmail.com

คำนำ

จากอดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยได้เผชิญกับภัยธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับน้ำท่วม ซึ่งน้ำท่วมได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประเทศ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และประชากร ซึ่งแนวโน้มปัญหานับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น เนื่องจากปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เช่น ความความแออัดของเมือง การอพยพของผู้คนเข้าเมืองและอยู่ใกล้ลำน้ำมาก ขึ้น และ ปริมาณฝนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งการบริหารจัดการน้ำท่วมเป็นแนวทางหนึ่งในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้นจากน้ำท่วม

อำเภอสันกำแพง เป็นอำเภอหนึ่งของจังหวัดเชียงใหม่ มีพื้นที่ทั้งหมด 196.69 ตารางกิโลเมตร ลักษณะภูมิประเทศสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มกว้าง แบ่งเขตการปกครองเป็น 10 ตำบล มีลำน้ำที่สำคัญ ลำน้ำแม่ฮอน ลำน้ำแม่กวง เป็นแหล่งน้ำสำคัญ ทำให้อำเภอสันกำแพงได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมอยู่เสมอ เนื่องจากลำน้ำแม่ฮอนและน้ำแม่กวงซึ่งเป็นลำน้ำขนาดใหญ่ได้เอ่อล้นตลิ่ง ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนโดยน้ำแม่ฮอนมีต้นน้ำเกิดจากเขาสูงในเขตพื้นที่ตำบลออนเหนือไหลผ่านพื้นที่ตำบลออนเหนือ ตำบลออนกลาง เข้าสู่เขตพื้นที่อำเภอสันกำแพง ในเขตพื้นที่อำเภอแม่ฮอนไหลผ่าน ตำบลออนใต้ ตำบลร้องวัวแดง ตำบลแช่ช้าง ตำบลทรายมูล ตำบลบวกค้าง และไหลสู่น้ำแม่กวง ความยาว 27.00 กิโลเมตร และแม่น้ำกวงเป็นลำน้ำสาขาใหญ่สาขาหนึ่งของลำน้ำปิง มีต้นน้ำอยู่บริเวณเทือกเขาในท้องที่ อำเภอดอยสะเก็ดเข้าสู่พื้นที่อำเภอสันกำแพง ไหลผ่านตำบลแม่ปูคา ตำบลต้นเปา ตำบลบวกค้าง เข้าสู่เขตจังหวัดลำพูน ไหลสู่อำเภอลำปำ รวมความยาวทั้งสิ้น 115.00 กิโลเมตร ซึ่งองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนอกจากเป็นหน่วยงานบริหารราชการที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดแล้วยังมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาท้องถิ่นเป็น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และ

ปัญหาน้ำท่วมนั้นเป็นปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นจากความรับผิดชอบที่ต้องดำเนินการเพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นนั้นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์จะศึกษา แนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วม ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อศึกษาลักษณะแนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วม ปัญหาและสาเหตุของการเกิดน้ำท่วม เพื่อพัฒนาแนวทางในการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้การกำหนดแนวทางการดำเนินงานและการใช้ทรัพยากรบริหารของท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด ส่งผลสามารถสนองต่อความต้องการของประชาชนอย่างยั่งยืนตลอดไป

อุปกรณ์และวิธีการ

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาในครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก(In-depth interview) ซึ่งได้มาจากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาและกรอบแนวคิดโดยสร้างแบบสัมภาษณ์ปลายเปิด (Opened-ends interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลตามแนวคำถามที่กำหนดไว้ การเก็บรวบรวมข้อมูล การสอบถามในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร และการสัมภาษณ์ซึ่งพื้นที่ที่ใช้การศึกษาได้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสันกำแพงที่มีปัญหาน้ำท่วม ประกอบด้วย จำนวน 6 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ ตำบลสันกำแพง เทศบาลตำบลแม่ปูคา เทศบาลตำบลบวกค้าง เทศบาลตำบลอนใต้ องค์การบริหารส่วนตำบลสันกำแพง และองค์การบริหารส่วนตำบลตำบลแช่ช้างและประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้มีทั้งหมด 37 คน ได้แก่ ผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 คน ปลัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น 6 คน ผู้อำนวยการกองช่าง 6 คน ราษฎรที่ได้รับผลกระทบ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นละ 3 คน และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องจากอำเภอสันกำแพง 1 คน เพื่อร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

กรอบแนวคิดการศึกษา

ผู้ศึกษาวิจัยมีกรอบแนวคิดว่าแนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วม ในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ โดยเป็นการศึกษาลักษณะทั่วไปของนโยบายการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม สภาพปัญหาและสาเหตุการเกิดน้ำท่วม และแนวทางพัฒนาแนวทางในการแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น อำเภอสันกำแพง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่โดยทำการศึกษา 7 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านงบประมาณ 2) ด้านบริหารโครงการ 3) ด้านการจัดการน้ำ 4) ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย 5) ด้านสมรรถนะขององค์กร 6) ด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม 7) ด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก

ผลการทดลองและวิจารณ์

จากการศึกษาพบว่าการศึกษาแนวทางการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมในเขตองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ สามารถสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

ลักษณะการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

1) **ด้านงบประมาณ** พบว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะมีฐานะเป็นนิติบุคคล การดำเนินโครงการต่าง ๆ ตามอำนาจหน้าที่และภารกิจ มีอิสระในการกำหนดนโยบายการเงินการคลังภายใต้กำกับดูแลเท่าที่จำเป็น ตามกฎหมายกำหนด ผ่านกระบวนการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และการจ่ายขาดเงินสะสม ในการเกิดสาธารณภัยแต่ละครั้งศักยภาพความสามารถของแต่ละองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นไม่เท่ากันเพราะต้องคำนึงถึงสถานการณ์การคลังด้วย

2) **ด้านบริหารโครงการ** พบว่าการบริหารโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ทั้งทรัพยากรบุคคลและอุปกรณ์ เครื่องมือ รวมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เหมาะสม ซึ่งความสำเร็จหรือล้มเหลวของโครงการขึ้นอยู่กับการบริหารงาน ถ้าบริหารงานที่ดีจะช่วยให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ในขั้นตอนการดำเนินงาน และสามารถให้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดผลลัพธ์หรือเกิดประสิทธิผลสูงสุด

3) **ด้านการจัดการน้ำ** พบว่าอำเภอสันกำแพงยังขาดการจัดการน้ำที่ดี เนื่องจากปัจจุบันลำน้ำสายหลักบางแห่งต้นเขิน ทำให้เวลาฝนตกลงมาในปริมาณมากไม่สามารถระบายน้ำได้ทัน ทำให้เกิดน้ำท่วม ตลอดจนลำน้ำยังขาดฝายชะลอน้ำ ไม่สามารถบรรเทาความรุนแรงของสายน้ำได้

4) **ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** พบว่าการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยอย่างมีประสิทธิภาพนั้นนอกจากความพร้อมด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ แล้ว บุคลากรผู้ปฏิบัติงานนั้นมีความสำคัญอย่างยิ่ง นอกเหนือจากมีผู้ปฏิบัติงานเป็นจำนวนมาก และเพียงพอที่จะช่วยเหลือผู้ประสบภัยแล้ว ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ที่จะสามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้

5) **ด้านสมรรถนะขององค์กร** พบว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอสันกำแพงจังหวัดเชียงใหม่มีทั้งเทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้ศักยภาพในการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมมีความแตกต่างกัน เพราะองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่องค์กรใหญ่กว่าจะศักยภาพมากกว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ทั้งทางด้านโครงสร้างขององค์กร บุคลากร งบประมาณ สถานที่และวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

6) **ด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม** พบว่าประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุมมีความสำคัญสำหรับความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในการช่วยเหลือและแก้ปัญหา น้ำท่วม สถานการณ์ในช่วงเกิดอุทกภัยเป็นเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด ทำให้ไม่มีการวางแผนในการแก้ไขปัญหาที่ดี อีกทั้งขาดการประสานงานที่เป็นระบบ การติดต่อสื่อสารและการแจ้งเตือนภัยล่าช้า ทำให้ความช่วยเหลือล่าช้าไปด้วย

7) **ด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก** พบว่ามีความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารสมาชิกสภา ผู้ใหญ่บ้านผู้นำชุมชน ตลอดจนการประสานความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งองค์กรภาครัฐและเอกชน องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสันกำแพงมีพื้นที่ที่มีการคมนาคมที่สะดวกสามารถสัญจรไปมา

ได้ดี รวมถึงการคมนาคมติดต่อสื่อสารต่าง ความสัมพันธ์ของชุมชนเป็นลักษณะกึ่งเมืองกึ่งชนบท ยังมีความร่วมมือช่วยเหลือกันในชุมชน เวลาเกิดปัญหาต่าง ๆ เช่น ปัญหาน้ำท่วม

สาเหตุของการเกิดน้ำท่วมในพื้นที่อำเภอสันกำแพง

1) **ลำน้ำมีความตื้นเขิน** จากการศึกษาพบว่าเนื่องจากในระยะเวลา 3-4 ปีมานี้เกิดฝนตกและน้ำหลาก โดยน้ำที่มากจากภูเขาสูงอำเภอแม่ออน ซึ่งสภาพป่าทั่วไปถูกทำลายทำให้ดินไม่สามารถอุ้มน้ำได้ น้ำจึงกัดเซาะดินโคลน ไหลลงสู่น้ำแม่ออน จึงทำให้น้ำแม่ออนมีความตื้นเขิน และเกิดจากรัชพืช มูลสัตว์ ที่ทำให้น้ำตื้นเขิน และทำให้เกิดน้ำล้นตลิ่ง

2) **ขาดฝายชะลอน้ำ** จากการศึกษาพบว่าลำน้ำแม่ออนเป็นลำน้ำขนาดใหญ่ ไหลมาจากภูเขาสูงเขตอำเภอแม่ออน ดังนั้นกรณีที่ฝนตกหนักและช่วงน้ำหลากน้ำจะไหลเชี่ยวและมีความเร็วเนื่องจากความลาดชันของลำน้ำออนทำให้น้ำไหลบ่าลงพื้นที่ข้างล่าง คืออำเภอสันกำแพง ซึ่งกระแสน้ำจะมีความรุนแรงอย่างมาก กัดเซาะตลิ่งพังทลายเสียหาย รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานด้วย

3) **การรुकูล้ำน้ำ** จากการศึกษาพบว่าลำน้ำแม่ออนได้ไหลผ่านหลายตำบลหลายหมู่บ้านและได้มีหลายจุดของตำบลออนใต้และตำบลแช่ช้าง ได้รुकูล้ำน้ำโดยการทำสวนและปลูกไม้ยืนต้น โดยเฉพาะบริเวณทางโค้งของลำน้ำ ทำให้พื้นที่ลำน้ำไม่เพียงพอรองรับปริมาณน้ำที่ไหลมา น้ำจึงเอ่อล้นเข้าท่วมบ้านเรือน ไร่นา สำหรับลำน้ำแม่ปุคาได้มีการรुकูล้ำเพื่อสำหรับเป็นที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดขวางการไหลของน้ำ

4) **การกีดขวางทางน้ำ** จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันพื้นที่อำเภอสันกำแพงบริเวณทางหลวงสายอำเภอเมือง – อำเภอแม่ออน (1137) ได้มีการถมที่นาที่เคยเป็นพื้นที่รับน้ำเพื่อก่อสร้างบ้านจัดสรรเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสันกำแพง ทำให้น้ำไม่สามารถระบายลงสู่น้ำกวังได้สะดวก จึงทำให้เกิดน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน เพราะไม่มีพื้นที่รับน้ำอีกทั้งการระบายน้ำเป็นไปอย่างสะดวกไม่มีสิ่งกีดขวางลำน้ำ

5) **ด้านสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม** จากการศึกษาพบว่าสภาพพื้นที่อำเภอสันกำแพงเป็นที่ราบลุ่ม ได้แก่ ตำบลบวกค้าง และตำบลแช่ช้าง เมื่อเข้าสู่ช่วงฤดูฝนลำน้ำแม่กวังจะเอ่อล้นไหลเข้าท่วมบ้านเรือนและไร่นาของราษฎรเป็นประจำทุกปี ยิ่งปีที่ฝนตกหนักจะยิ่งท่วมมาก เพราะพื้นที่หมู่บ้านอยู่ต่ำกว่าระดับคันแม่น้ำ และทำให้น้ำท่วมเป็นเวลานานจะระบายได้ก็ต่อเมื่อปริมาณน้ำในลำน้ำแม่กวังลดลงต่ำกว่าระดับพื้นที่จึงจะสามารถระบายออกได้ แต่ก็ใช้เวลานานพอสมควร

6) **ปริมาณน้ำฝนมากกว่าปกติ** จากการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันเราไม่สามารถคาดการณ์ถึงปริมาณฝนที่นับวันสภาพอากาศแปรปรวนจากภาวะโลกร้อนที่ทำให้อากาศผิดปกติทำให้ฝนตกในปริมาณที่มากเกินไป น้ำจะระบายน้ำทัน น้ำจึงล้นตลิ่งเข้าท่วมบ้านเรือน เกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สิน และพืชผลทางเกษตร

แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

1. **ด้านงบประมาณ** พบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัยในเวลาที่เกิดสาธารณภัย รวมถึงการขอประมาณโครงการเงินอุดหนุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากส่วนราชการอื่น ดำเนินการแก้ไขปัญหาต่อไป

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอารมณีย์ รับความสุข (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่ององค์ประกอบของท้องถิ่นกับการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเชิงบูรณาการ ผลการศึกษาพบว่าควรขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานอื่นเพิ่มเติมเพื่อเพิ่มประสิทธิ ภาพการทำงานของท้องถิ่น

2. **ด้านบริหารโครงการ** พบว่าการบริหารโครงการมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้โครงการต่าง ๆ บรรลุผลตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยใช้ทรัพยากรอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งผู้บริหารองค์ประกอบของท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการวางแผน และมอบหมายงาน เพื่อให้การดำเนินการไม่เกิดปัญหา และควรมีการจัดทำแผนป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเพื่อเตรียมพร้อมรับมือกับสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นและให้มีการเตรียมพร้อมอย่างเต็มที่

3. **ด้านการจัดการน้ำ** พบว่าอำเภอสันกำแพงขาดการบริหารจัดการน้ำที่ดี ส่งผลให้เวลาฝนตกหนักเกิดน้ำท่วมอยากหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นควรเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ให้มีความสามารถระบายน้ำ หรือลดความรุนแรงของน้ำท่วม และลดความเสียหายของประชาชนทั้งทางด้านร่างกายและทรัพย์สิน ได้แก่ ขุดลอกลำน้ำเพื่อการระบายน้ำที่ดี ก่อสร้างพนังกั้นน้ำ และสร้างฝายกั้นลำน้ำก่อน เพื่อชะลอความรุนแรงของกระแสน้ำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดิเรก อาสาสินธุ์ (2550) ได้ทำการศึกษาเรื่องแนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงสามพัน จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่าควรทำการขุดลอกแหล่งน้ำที่อยู่ในพื้นที่ทั้งหมด

4. **ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย** พบว่าควรมีการเตรียมวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอบรมเพิ่มความรู้ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด โดยองค์ประกอบของท้องถิ่นควรมีการวางแผนการป้องกันสาธารณภัยเพื่อใช้ในการเตรียมการและวางแผนสำหรับภัยพิบัติที่อาจเกิดขึ้น รวมถึงควรมีการฝึกทบทวนตามแผนด้วย อีกทั้ง ต้องสร้างจิตสำนึกในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการช่วยป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ รักชนก สุภาการณีย์ (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่องการจัดการปัญหา น้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่แบน อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี ผลการศึกษาพบว่า การแก้ไขปัญหา น้ำท่วมควรมีการวางแผนขั้นตอนในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยและมีมาตรการเยียวยาผู้ประสบภัยพิบัติร่วมกัน

5. **ด้านสมรรถนะขององค์กร** พบว่าควรเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ โครงสร้างขององค์กร บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่ประสบภัย เพื่อจะได้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว

6. **ด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม** พบว่าจากการศึกษาพบว่า ควรให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อควบคุมผลของการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ รวมถึงควรเตรียมความพร้อมของระบบการสื่อสารต่าง ๆ เพื่อให้เชื่อมโยงการทำงานด้วยระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ เกิดความผิดพลาดน้อยที่สุดในการดำเนินงาน ให้การช่วยเหลือผู้ประสบภัยมีความรวดเร็ว สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการวางแผนในการป้องกันและแก้ไขในระยะยาวด้วย

7. **ด้านการเมืองและการบริหารสภาพแวดล้อมภายนอก** ควรใช้หลักการมีส่วนร่วมในการร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นและทุกภาคส่วนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วม โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงส่วนกลาง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน ในการประสานแผนงาน โครงการ เพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ รวมถึงการบูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงาน

สรุป

ผลการศึกษิตตามวัตถุประสงค์ พบว่าการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่จากการวิเคราะห์ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านงบประมาณ ด้านบริหารโครงการ ด้านการจัดกาณ์น้ำ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านสมรรถนะขององค์กร ด้านประสิทธิภาพในการวางแผนและควบคุม และด้านการเมืองการบริหาร พบว่าสาเหตุของการเกิดน้ำท่วมได้แก่ ล่ามีน้ำมีความตื่นเขิน การขาดฝ่ายชลอ้นน้ำ การรูกล้าล่าน้ำ การกีดขวางทางน้ำ ด้านสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม และเกิดจากปริมาณฝนที่ตกมากกว่าปกติ จากการศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานต่าง ๆ ในการช่วยเหลือผู้ประสบภัย รวมถึงการขอประมาณโครงการเกินศักยภาพด้านโครงสร้างพื้นฐาน จากส่วนราชการอื่นเพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา โดยควรใช้ทรัพยากรอย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรให้ความสำคัญกับการวางแผน และมอบหมายงาน และควรเพิ่มศักยภาพของพื้นที่ที่มีความสามารถระบายน้ำ หรือลดความรุนแรงของน้ำท่วม และลดความเสียหายของประชาชนทั้งทางด้านร่างกายและทรัพย์สิน ได้แก่ ชุดลอกล่าน้ำเพื่อการระบายน้ำที่ดี ก่อสร้างพนังกันน้ำ และสร้างฝายกันล่าน้ำออน เพื่อชะลอความรุนแรงของกระแสน้ำ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พบว่าควรมีการเตรียมวัสดุ เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมถึงส่งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบอบรมเพิ่มความรู้ เพื่อใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้ได้ผลสัมฤทธิ์สูงสุด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มขีดความสามารถขององค์กรในด้านต่าง ๆ ได้แก่ โครงสร้างขององค์กร บุคลากร งบประมาณ สถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ ให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับเหตุการณ์ต่าง ๆ และบรรเทาความเดือนร้อนของประชาชนที่ประสบภัย เพื่อจะได้สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งการบริหารนโยบายเชิงรุกเพื่อป้องกันน้ำท่วมเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ควรมีการบูรณาการความร่วมมือกันในทุกภาคส่วนราชการทั้งหน่วยงานของภาครัฐและเอกชนที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการน้ำ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นเพื่อหาวิธีแก้ไขปัญหาอย่างเป็นรูปธรรม ทั้งด้านงบประมาณ แผนงาน โครงการ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งแผนการช่วยเหลือประชาชนที่ได้รับผลกระทบในเขตพื้นที่ประสบภัยทั้งในระยะสั้นและระยะยาว อีกทั้งผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการชี้แจงทำความเข้าใจให้แก่ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับทราบข้อมูลข่าวสารและมีส่วนร่วมกับวิธีการแก้ไขปัญหาในการบริหารจัดการน้ำท่วม และควรมีการประเมินผลวิธีการแก้ไขปัญหาในการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอสันกำแพง

เอกสารอ้างอิง

ดิเรก อาสาสินธุ์ .2550 . แนวทางการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบึงสามพัน
จังหวัดเพชรบูรณ์ . รายงานการศึกษาอิสระปริญญารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัย

สาขาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น , มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ธวัชชัย ดิงส์ญชลี. 2546 .รายงานฉบับสมบูรณ์โครงการวิจัยการพัฒนาแผนหลักการจัดการภัยธรรมชาติ
ที่เกี่ยวข้องกับน้ำ : น้ำท่วม น้ำแล้งและแผ่นดินถล่มรายงานฉบับหลัก. [ม.ป.ท : ม.
ป.พ.]

มยุรี อนุมานราชธน. 2552. นโยบายสาธารณะ .พิมพ์ครั้งที่ 3 . บริษัท เอ็กสเปอร์เนต จำกัด, กรุงเทพฯ.

รักชนก สุภาการณ .2553. การจัดการปัญหาน้ำท่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองไผ่แบน
อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี. รายงานการศึกษาระดับปริญญาตรี วิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาการปกครองท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น, มหาวิทยาลัยขอนแก่น
วรเดช จันทศร. 2541. ทฤษฎีการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ. ห้างหุ้นส่วนจำกัดสหายบล็อกและการ
พิมพ์, กรุงเทพฯ.

วันเพ็ญ สุรฤกษ์ . 2528 .การวิเคราะห์และประเมินผลโครงการสร้างงานในชนบทของประเทศ พ.ศ.2523-
2528 . สำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, กรุงเทพฯ.

สมเกียรติ ผาสุกวงษ์. 2543. การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการจัดการน้ำจากอ่างเก็บน้ำของ รพช. ที่
อำเภอลี้ จังหวัดลำพูน .[การค้นคว้าแบบอิสระ (ศศ.ม.)] ,มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

สมบัติ อังรังธัญวงศ์. 2540. นโยบายสาธารณะ : แนวความคิด การวิเคราะห์ และกระบวนการ. โครงการ
เอกสาร และตำรา คณะรัฐประศาสนศาสตร์ ,สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.